

Τουρκική πρόκληση και βεβήλωση η λειτουργία της Μονής της Χώρας ως τζαμί - Η πρώτη μουσουλμανική προσευχή και οι αντιδράσεις στην Ελλάδα

/ [Επικαιρότητα](#)

Αντιδράσεις προκάλεσε η χθεσινή κίνηση της Τουρκίας να προχωρήσει στην έναρξη λειτουργίας ως τζαμί της [Μονής της Χώρας](#), του περικαλλούς βυζαντινού ναού στην Κωνσταντινούπολη.

Αν και η απόφαση αυτή ήταν γνωστή από τον περασμένο Φεβρουάριο, ωστόσο τα εγκαίνια από τον Πρόεδρο της Τουρκίας Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν προκάλεσαν για ακόμη μια φορά το θρησκευτικό αίσθημα των απανταχού Ορθοδόξων και του Ελληνισμού, επιλέγοντας μάλιστα να τα τελέσει τη δεύτερη μέρα του Πάσχα και μόλις μία εβδομάδα πριν την συνάντησή του με τον Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη στην Άγκυρα.

Πρόκειται για τον ναό με τα πλέον περίτεχνα βυζαντινά ψηφιδωτά που διασώζεται

στην Κωνσταντινούπολη, μαζί με την Αγία Σοφία και τη Μονή της Παμμακάριστου, η οποία επίσης λειτουργεί ως τζαμί. Τα ψηφιδωτά στους τοίχους στον χώρο της προσευχής καλύφθηκαν, ενώ καθορίστηκε περιοχή που θα την επισκέπτονται οι τουρίστες με ξεναγό.

Ο Ερντογάν εγκαινίασε τη λειτουργία του ναού ως τζαμί στο πρότυπο της Αγίας Σοφίας σε ειδική τελετή στην οποία συνδέθηκε απ' ευθείας από το Προεδρικό Μέγαρο μέσω τηλεδιάσκεψης,

“We have revived 5,500 artifacts from our ancestors in the past 21 years” <https://t.co/zUF9mfeZBH> pic.twitter.com/ceVbF4Gk3P

— Presidency of the Republic of Türkiye (@trpresidency) [May 6, 2024](#)

Ερντογάν: «Ένδειξη ευαισθησίας για την προστασία της κληρονομιάς»

«Τα τελευταία 21 χρόνια, έχουμε αναστηλώσει 5.500 μνημεία προγόνων στη χώρα μας και σε όλη τη γεωγραφία της καρδιάς μας» είπε χαρακτηριστικά ο Τούρκος Πρόεδρος στην εισαγωγική του ομιλία στην τελετή, η οποία αφορούσε την ολοκλήρωση των έργων αναστήλωσης και συντήρησης 201 ιστορικών μνημείων από τη Γενική Διεύθυνση Βακουφίων (Κοινοφελών Ιδρυμάτων) ανά την Τουρκία και στην Πρίστινα του Κοσόβου.

«Βλέπω αυτή τη σημαντική τελετή σήμερα ως μια ακόμα ένδειξη της ευαισθησίας που επιδεικνύουμε όσον αφορά την προστασία της κληρονομιάς» συνέχισε ο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, ενώ όταν ήρθε η σειρά στη Μονή της Χώρας έδωσε τον λόγο στον επαρχιακό Μουφτή της Κωνσταντινούπολης, Σαφί Αρπάγκιους, ο οποίος ανέφερε: *«Κύριε πρόεδρε, έπειτα από 79 χρόνια, αναστηλώνεται και ξανανοίγει για τους πιστούς από τη Γενική Διεύθυνση Βακουφίων. Το “Καριγέ” μετατράπηκε σε μουσείο 79-80 χρόνια μετά το τέμενος της Αγίας Σοφίας. Ήταν ένα μέρος που εχρησιμοποιείτο ως τζαμί προηγουμένως. Αυτό το τζαμί, που έγινε μουσείο μετά το 1947, ανακαινίστηκε και επισκευάστηκε με τις προσπάθειες και την υποστήριξη των ιδρυμάτων μας και σήμερα, με τη βοήθεια του Θεού, θα αποδοθεί ξανά για προσευχή και θα υποδεχτεί τους πιστούς στην Κωνσταντινούπολη».*

Στο σημείο αυτό ο Τούρκος Πρόεδρος έδωσε το πρόσταγμα για να κοπεί η κορδέλα των εγαινίων: «Έχεις το ψαλίδι στα χέρια σου και την κορδέλα μπροστά σου. Όλοι μαζί να πούμε “εις το όνομα του Κυρίου” (για Αλλάχ μπισμιλάχ) και να κόψουμε την κορδέλα. Με το καλό!»

Ήδη στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης κυκλοφορούν βίντεο με την πρώτη προσευχή στο τζαμί, πλέον, της Μονής της Χώρας.

Elhamdulillah!

79 sene sonra Kariye Camii'nde ilk namaz. pic.twitter.com/xQ3p3eEpmV

— Cihad GÖKDEMİR (@JihatG) [May 6, 2024](#)

Η εκκλησία του Αγίου Σωτήρος εν τη Χώρα, το Καθολικό του πάλαι ποτέ μοναστικού συγκροτήματος, χρονολογείται από τον 6ο μ.Χ. αιώνα, ενώ τα μοναδικά ψηφιδωτά και νωπογραφίες της φιλοτεχνήθηκαν τον 14ο αιώνα, από το 1305 έως το 1320, επί βασιλείας Παλαιολόγων.

Η Μονή της Χώρας μετατράπηκε σε τζαμί το 1511, 58 χρόνια μετά την Άλωση της Πόλης, και με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της Τουρκίας το 1945 έγινε μουσείο. Μετά την απόφαση αυτή ειδικοί από τις Ηνωμένες Πολιτείες εκτέλεσαν ένα τεράστιο έργο αποκατάστασης και συντήρησης των ψηφιδωτών και νωπογραφιών, ξηλώνοντας τους σοβάδες που τα κάλυπταν. Οι εργασίες ξεκίνησαν το 1948 και ολοκληρώθηκαν δέκα χρόνια αργότερα το 1958. Το 2019 το Συμβούλιο της Επικρατείας (Danistay) της Τουρκίας ακύρωσε την απόφαση του 1945 και ένα χρόνο αργότερα, ο πρόεδρος Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν ανακοίνωσε ότι το μνημείο θα λειτουργήσει και πάλι ως τζαμί.

Υπουργείο Εξωτερικών για τη λειτουργία της Μονής της Χώρας ως τέμενος: «Πρόκληση για τη διεθνή κοινότητα»

Σε ανακοίνωση του αναφορικά με το εν λόγω θέμα, το Υπουργείο Εξωτερικών τονίζει: «Η απόφαση των Τουρκικών Αρχών για την έναρξη της λειτουργίας της Μονής της Χώρας ως μουσουλμανικού τεμένους συνιστά πρόκληση για τη διεθνή κοινότητα καθώς αλλοιώνει και προσβάλλει τον χαρακτήρα της ως μνημείου παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO ανήκον στην ανθρωπότητα.»

Υπογραμμίζει δε πως «η διατήρηση του οικουμενικού χαρακτήρα μνημείων και η τήρηση των διεθνών προτύπων προστασίας της θρησκευτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς αποτελεί σαφή διεθνή υποχρέωση που δεσμεύει όλα τα κράτη».

Μητροπολίτης Σερρών και Νιγρίτης Θεολόγος: «Ακατανόητη και προκλητική απόφαση της Τουρκικής Κυβερνήσεως»

Για το ζήτημα τοποθετήθηκε επίσης και ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σερρών και Νιγρίτης κ. Θεολόγος ο οποίος εξέφρασε τη θλίψη και τον αποτροπιασμό του χαρακτηρίζοντας «ακατανόητη και προκλητική» την απόφαση της Τουρκικής Κυβέρνησης. **Ο Σεβασμιώτατος ιερούργησε στον πανηγυρίζοντα Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου Νιγρίτης τη Δευτέρα του Πάσχα 6 Μαΐου 2024**, και στο κήρυγμα του ανέφερε χαρακτηριστικά και μεταξύ άλλων:

«Σήμερα, δεύτερη ημέρα του αγίου Πάσχα, στρέφουμε με βαθειά συγκίνηση και αγάπη τον νουν και την προσευχή μας στην ευσεβή πηγή του Γένους, το ολόφωτο και αειφεγγές Φανάριον, όπου εορτάζει ο επ' ονόματι του μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, πάνσεπτος, Πατριαρχικός Ναός. Και μαζί με την ιερά συγκίνηση, νιώθουμε για μία ακόμη φορά θλίψη και αποτροπιασμό για την όλως ακατανόητη και προκλητική απόφαση της Τουρκικής Κυβερνήσεως, να μετατρέψει, οσονούπω, μετά την Αγία Σοφία και την περίφημη Μονή της Χώρας (11ος μ.Χ. αιώνας) στην Κωνσταντινούπολη, από μουσείο σε μουσουλμανικό τέμενος! Δυστυχώς, φαίνεται ότι, με αυτόν τον προκλητικό και βαθειά προσβλητικό τρόπο, η Τουρκία εννοεί την περιλάλητη προσπάθεια οικοδόμησης μέτρων για την ελληνοτουρκική φιλία. Κρίμα!»

Μάξιμος Χαρακόπουλος: Βέβηλη η συμπεριφορά της Τουρκίας στη Μονή

της Χώρας - Η UNESCO να αρθεί στο ύψος των περιστάσεων

Για εμμονική ταύτιση της Τουρκικής ηγεσίας με νεο-οθωμανικές ιδεοληψίες και βέβηλη συμπεριφορά, κάνει λόγο ο Γενικός Γραμματέας της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ορθοδοξίας (ΔΣΟ), Μέλος της Βουλής των Ελλήνων, δρ Μάξιμος Χαρακόπουλος σε δήλωσή του, με αφορμή την εκ νέου λειτουργία του βυζαντινού ναού της Μονής της Χώρας στην Κωνσταντινούπολη ως τζαμί.

«Η απόφαση της τουρκικής ηγεσίας να λειτουργήσει ως τζαμί τη Μονή της Χώρας, το βυζαντινό μνημείο με τα απαράμιλλου κάλλους ψηφιδωτά και τις εκπληκτικές αγιογραφίες της εποχής των Παλαιολόγων, καταδεικνύει την εμμονική της ταύτιση με νεο-οθωμανικές ιδεοληψίες. Η βέβηλη αυτή συμπεριφορά, που προτάσσει το “δίκαιο της κατάκτηση” στη χρήση των μνημείων οικουμενικού πολιτισμού, έρχεται ως συνέχεια της μετατροπής της Αγίας Σοφίας σε μουσουλμανικό τέμενος και συνιστά κραυγαλέα αλλοίωση της ιστορικής αλήθειας. Αποτελεί, όμως και πλήρη απαξίωση των διεθνών συνθηκών για την προστασία των μνημείων της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς. Η διεθνής κοινότητα οφείλει απέναντι σε αυτές τις ενέργειες να δείξει μεγαλύτερη αποφασιστικότητα και να καταγγείλει την τουρκική αυθαιρεσία, προτού η αθρόα και καθημερινή προσέλευση προκαλέσει σοβαρές ζημιές και στη Μονή της Χώρας, όπως έχει συμβεί, ήδη, στην Αγία Σοφία», τονίζει.

Ο Μάξιμος Χαρακόπουλος στη δήλωσή του υπογραμμίζει, επίσης, ότι «ως ΔΣΟ είμαστε αποφασισμένοι να συνεχίσουμε την εντατική εκστρατεία που ξεκινήσαμε μετά την μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί, ενημερώνοντας τη διεθνή κοινή γνώμη για τον άμεσο κίνδυνο που διατρέχει πλέον και η Μονή της

Χώρας. Και επιτέλους, κι η UNESCO θα πρέπει να αρθεί στο ύψος των περιστάσεων, κι όχι απλά να παρατηρεί “άβουλη και μοιραία αντάμα” την καταστροφή οικουμενικών μνημείων, που η ίδια αναγνώρισε ως παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά».

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΕΠΙΣΗΣ:

Δεν έχουν τέλος οι τουρκικές προκλήσεις: Ως τζαμί λειτουργεί από σήμερα η ιστορική βυζαντινή Μονή της Χώρας στην Κωνσταντινούπολη

Οι τοιχογραφίες της Μονής της Χώρας στην Κωνσταντινούπολη

(Με πληροφορίες από ΑΠΕ-ΜΠΕ)